

Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Betänkandet SOU 2009:86 Strategi för myndigheternas arbete med e-förvaltning (Dnr Fi 2009/6838)

Sammanfattning

Kungl. biblioteket (KB) har i princip inget att erinra mot de i betänkandet framlagda förslagen.

Avsnitt 3. Flexibel e-förvaltning utifrån användarnas behov.

Regeringskansliet har under en längre period uttalat ett önskemål om samarbete mellan myndigheter och mellan stat och kommun/landsting. Det har dock inte varit helt lätt att omsätta i praktiken. KB ställer sig positiv till trenden om med ett utökat samarbete mellan myndigheter men det bör ske på frivillig väg i de frågor som är gemensamma för parterna. KB har redan ett samordningsuppdrag avseende forskningsbibliotek och kommer att få ett utökat uppdrag genom samverkan med de offentligt finansierade biblioteken i Sverige vilket innebär ett bibliotekssamarbete inom stat, kommun och landsting.

Avsnitt 5. Tekniska förutsättningar för en ny flexibel infrastruktur

KB har inget att erinra mot att Kammarkollegiet får i uppdrag att ta fram centrala ramavtal för ärendehanteringssystem samt standardiserad meddelandehantering.

KB har inget att erinra mot att elektroniskt informationsutbyte mellan myndigheter ska baseras på standardiserad meddelandehantering med öppna standarder som förstahandsval.

Vidare välkomnar KB förslaget att öppen programvara alltid ska övervägas vid val av lösning och rekommendationen om strävan efter samordnade lösningar där flera myndigheter kan dela på investeringskostnaderna.

Avsnitt 6. Effektivare stödprocesser

KB är tveksam till s.k gemensamma administrativa verksamhetsstöd dvs centraliseringen av ekonomi- och personaladministrationen till en handfull myndigheter. Det är bra att möjligheten finns för myndigheter att kunna köpa tjänster för ekonomi- och personaladministration men beslutet att köpa tjänsterna måste få tas av de enskilda myndigheterna. KB ställer sig tveksam till att detta automatiskt skulle leda till en besparing av de administrativa kostnaderna. Risken är att man efter ett tag känner behov av att ha en närhet till personal med specialistkompetens inom ekonomi och/eller personalområdet och det leder lätt till

att det byggs upp egna resurser inom myndigheten dvs funktionerna dubbleras. Denna risk blir större om det geografiska avståndet är stort mellan myndigheten och verksamhetsstödsmyndigheten. Viss verksamhet kan med den nya tekniken centraliseras men innan man går vidare med detta förslag bör verksamheten med e-faktureringen och inskanning av fakturor noggrant utvärderas. Omläggningen av denna ändrade rutin har inte varit problemfri och har medfört extra kostnader på de enskilda myndigheterna i form av extra arbete med att spåra fakturors väg, felaktigt inskannade fakturor, dröjsmålsränta för fakturor som kommit på villovägar etc.

KB har förståelse för delegationens förslag på att myndigheterna ska ta fram en sourcingstrategi för sin försörjning av IT-tjänster, baserat på TCO, kvalitet och flexibilitet. KB vill dock betona vikten av ökat stöd från Kammarkollegiet till myndigheterna gällande bland annat avrop, inköp och hantering av externt inköpta IT-tjänster.

Avsnitt 7. E-legitimationer

KB har inget att erinra mot bildandet av Nämnden för e-samordning med syfte att samordna myndigheternas befattning med identitetsfederationer, e-legitimationer, elektroniska underskrifter och gemensamma elektroniska tjänster och att denna nämnd övertar Vervas föreskriftsrätt, vilket innebär att nämnden ska kunna föreskriva standarder som ska vara gemensamma för elektroniskt utbyte för myndigheter under regeringen.

Avsnitt 7.8. Säkerställa långsiktigt bevarande

En av de viktigaste frågorna för närvarande är att finna metoder och modeller för att säkerställa det långsiktiga bevarandet av digital verksamhetsinformation. Detta bör ske i ett sammanhållet uppdrag vilket innebär att det inte är lämpligt att ge Riksarkivet i uppdrag enbart att säkerställa bevarandet av elektroniskt underskrivna handlingar. Dessa handlingar kan inte ses som isolerade företeelser utan ska bevaras i sitt sammanhang dvs hela ärendegången ska säkerställas för ett långsiktigt bevarande. KB bevarar även digitalt fött material som samlats in på basis av avtal. E-pliktslagen kommer eventuellt att medföra en utökning av denna typ av material.

Riksarkivet behöver utveckla en allmän strategi för bevarande av digitala handlingar och måste för detta tillföras kompetens och resurser. Det är svårt för de enskilda myndigheterna att integrera bevarandet av elektroniska handlingar i sin e-strategi innan man vet vilka krav som Riksarkivet kommer att ställa på långtidslagring av elektronisk verksamhetsinformation.

En snabb och säker åtkomst över tid till myndighetens informationstillgångar är ett lagstadgat krav på myndigheter och gäller såväl pappersbunden information som den elektroniska. Att däremot kunna presentera den i ursprungligt skick under

bevarandetiden kan bli svårt. Där får ribban bli att myndigheten kan garantera informationens autencitet och korrekta innehåll.

En viktig del i detta arbete är det standardiseringsarbete som pågår internationellt och nationellt. Även detta arbete bör tillföras resurser. KB ser det som positivt att utredningen lyfter fram det standardiseringsarbete som pågår och vill utveckla och samordna arbetet. Det känns angeläget att sprida kunskapen kring standarder så att fler inser nyttan av att använda dem.

Detta beslut har fattats av riksbibliotekarie Gunnar Sahlin efter föredragning av verksarkivarie Kristina Sandahl. I den slutliga handläggningen har också IT-chefen Jonas Ahlberg deltagit.

Gunnar Sahlin

Kristina Sandahl